

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЛЯ
МАЙБУТНЬОЇ КАР'ЄРИ»**

Галузь знань	А «Освіта»
Спеціальність	А1 «Освітні науки»
Освітня програма	Педагогіка вищої школи
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньо-професійної програми	вибірковий
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Заочна
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 8 год.
	Практичні – 8 год.
	Самостійна робота – 104 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Грибовська Юлія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	julijal@ukr.net +380(50)-98-25-968
Сторінка курсу на платформі Teams	Доступ надається в індивідуальному порядку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування та розвиток у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Педагогіка вищої школи» підприємницької компетентності як інтегрованої професійної здатності майбутнього викладача закладу вищої освіти ініціювати та реалізовувати освітні й науково-проектні ініціативи, здійснювати економічно обґрунтоване планування професійної діяльності, ефективно управляти ресурсами, впроваджувати інноваційні освітні послуги та формувати власну кар'єрну стратегію в умовах конкурентного академічного середовища.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- сформувати системне розуміння сутності, структури та ролі підприємницької компетентності викладача закладу вищої освіти як важливої складової професійної діяльності та академічного розвитку;
- розвинути підприємницьке мислення та здатність генерувати бізнес-ідеї у сфері освітніх, наукових і консалтингових послуг, орієнтованих на потреби сучасного ринку праці;
- забезпечити засвоєння правових, організаційних і податкових засад здійснення освітньої, науково-проектної та підприємницької діяльності у сфері вищої освіти;
- сформувати практичні навички бізнес-планування освітніх і наукових ініціатив, фінансового планування, бюджетування, ціноутворення та оцінювання економічної ефективності освітніх послуг;
- розвинути здатність до підготовки грантових заявок, залучення ресурсів, формування партнерських мереж і реалізації інноваційних освітніх проєктів;
- сформувати готовність до планування та реалізації індивідуальної кар'єрної стратегії майбутнього викладача, що поєднує академічну діяльність, освітнє підприємництво та професійну самореалізацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- теоретичні засади підприємництва та сутність підприємницької компетентності у контексті професійної діяльності викладача закладу вищої освіти;
- сучасні підходи до розвитку підприємницького мислення та академічного підприємництва в системі вищої освіти;
- нормативно-правові та організаційні засади здійснення освітньої, науково-проектної та підприємницької діяльності у сфері освітніх послуг;
- основи формування та обґрунтування бізнес-ідей у сфері освітніх, наукових і консалтингових послуг;
- структуру, зміст і етапи розроблення бізнес-плану освітніх і наукових проєктів;
- принципи фінансового планування, бюджетування, ціноутворення та оцінювання економічної ефективності освітніх послуг;
- основи грантової діяльності, фандрейзингу та партнерської взаємодії у сфері освітніх і наукових проєктів;

– підходи до планування професійної кар'єри та стратегій самореалізації викладача в умовах конкурентного академічного середовища.

уміти:

– аналізувати та оцінювати власні професійні компетенції для визначення напрямів розвитку підприємницьких навичок;

– формувати та реалізовувати бізнес-ідеї в освітній, науково-проектній та консалтинговій діяльності;

– розробляти стратегічні та тактичні плани розвитку власної кар'єри у вищій освіті;

– складати бізнес-плани для освітніх і наукових проєктів, обґрунтовувати фінансові, ресурсні та організаційні рішення;

– здійснювати фінансове планування, бюджетування, ціноутворення та оцінювання економічної ефективності освітніх послуг;

– підготувати грантові заявки, реалізовувати фандрейзингові стратегії та розвивати партнерські моделі взаємодії;

– застосовувати підприємницькі підходи та інноваційні моделі у професійній діяльності викладача;

– приймати ефективні управлінські та економічно обґрунтовані рішення в організації освітніх і наукових ініціатив;

– оцінювати ризики та потенціал впровадження нових освітніх послуг або проєктів у конкурентному академічному середовищі.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні soft skills:

– *адаптивність і гнучкість мислення*: здатність швидко реагувати на зміни в освітньому середовищі, трансформувати методи викладання відповідно до потреб здобувачів освіти; уміння працювати в умовах невизначеності, поєднувати традиційні та інноваційні підходи, ефективно діяти в кризових ситуаціях;

– *комунікативні навички*: здатність вести дискусії та аргументовано відстоювати власну позицію; уміння працювати в команді та налагоджувати професійні контакти;

– *публічні виступи та презентаційні навички*: уміння виступати перед аудиторією, проводити презентації та ефективно доносити інформацію;

– *емпатійність і студентоцентрована взаємодія*: здатність розуміти потреби, індивідуальні особливості та освітні запити здобувачів; навички побудови довірливих і підтримуючих відносин;

– *самопрезентація та формування професійного іміджу*: уміння репрезентувати себе в академічному середовищі; навички формування професійного профілю, побудови академічної репутації та розвитку корпоративної культури;

– *ініціативність та проактивність*: здатність генерувати нові ідеї, запускати освітні та науково-проектні ініціативи, планувати власну кар'єру;

– *критичне мислення та аналітичні навички*: уміння оцінювати інформацію, приймати обґрунтовані рішення та аналізувати ефективність освітніх і бізнес-проектів;

- *тайм-менеджмент і планування*: ефективно розподілення часу, встановлення пріоритетів та контроль за виконанням завдань;
- *фінансова грамотність і бюджетування*: уміння планувати фінансові ресурси освітніх і науково-проектних ініціатив, здійснювати бюджетування, оцінювати економічну ефективність проектів та приймати економічно обґрунтовані рішення;
- *цифрова грамотність та робота з технологіями*: здатність використовувати сучасні освітні платформи й цифрові інструменти для організації навчального процесу, розробки бізнес-ідей та реалізації кар'єрних проектів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Підприємницька компетентність у професійному та кар'єрному розвитку.

Тема 2. Фінансова грамотність та економічно обґрунтоване прийняття рішень у професійній діяльності.

Тема 3. Управління проектами та маркетинг освітніх і консалтингових послуг.

Тема 4. Генерація бізнес-ідей та розробка бізнес-плану у професійній діяльності.

Тема 5. Ресурси, партнерства та реалізація освітніх і науково-проектних ініціатив.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Економіка і бізнес : підручник. за ред. Л. Мельника, О. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. URL: <https://surl.li/akorea>

2. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с. URL: <https://surl.li/sgxqyk>

3. Підприємництво : навчальний посібник. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. URL: <https://www.scribd.com/document/741613946/20231104-132732>

4. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с. URL: <https://surl.li/pcznpt>

5. Підприємництво: соціально-економічне та інституціональне забезпечення розвитку : Монографія. / Л. О. Андрєєва, Л. О. Болтянська, М. І. Грицаєнко та ін. Мелітополь : Люкс, 2021. 300 с. URL: <https://surl.li/fkgdjx>

6. Управління підприємницькою діяльністю : навчальний посібник. Шматько Н. М., Побережний Р. О., Кармінська-Белоброва М. В. та ін. Харків : НТУ «ХПІ», 2024. URL: <https://surl.li/xvmnwt>

Допоміжні:

1. Гедзик А., Ратушнюк О. Сутність та зміст підприємницької компетентності майбутнього педагога . *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 18. DOI: 10.5281/zenodo.15636030. URL: <https://surli.cc/neoqqh>
2. Глущенко Л. Д., Лесько О. Й., Бальзан М. В. Теоретичні аспекти та сучасні тенденції бізнес-планування на підприємстві . *Modern Economics*. 2022. № 31. С. 32-37. URL: <https://surl.lt/lmdezu>
3. Грибовська Ю. М. Підприємницька компетентність у професійній підготовці фахівців за освітньо-професійними програмами «Психологія» та «Педагогіка вищої школи»: структурно-функціональний і порівняльний аналіз. *Ефективна економіка* 2026. № 2. URL: <https://surl.li/mtuebz>
4. Корицька О., Соколенко Е. Роль бізнес-планування в успіху підприємництва: порівняльний аналіз українських бізнес-кейсів. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та менеджмент* . 2025. № 21. URL: <https://surl.li/uamnnw>
5. Мірошниченко О., Приходько О., Іоргова Е. Бізнес-планування у сучасному підприємницькому середовищі: теоретико-прикладний аспект. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 2 (07) С. 50-54. URL: <https://surl.li/omykwh>

Інформаційні ресурси:

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://dnpb.gov.ua>
2. Дія.Бізнес – національна платформа для підприємців. [Електронний ресурс]. URL: <https://business.djia.gov.ua>
3. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://lib.iitta.gov.ua>
4. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surli.cc/smnsnt>
5. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.lt/fqvujz>
6. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua
7. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: <https://binpo.com.ua>